

Inspectie van het Onderwijs
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Professor Burgerschool 50

**Excellentieprofiel
Toekomstgericht Onderwijs**

Juryrapport Excellente Scholen

**Geldigheid predicaat:
1 juli 2023 tot 1 juli 2026**

Datum vaststelling: 1 juli 2023

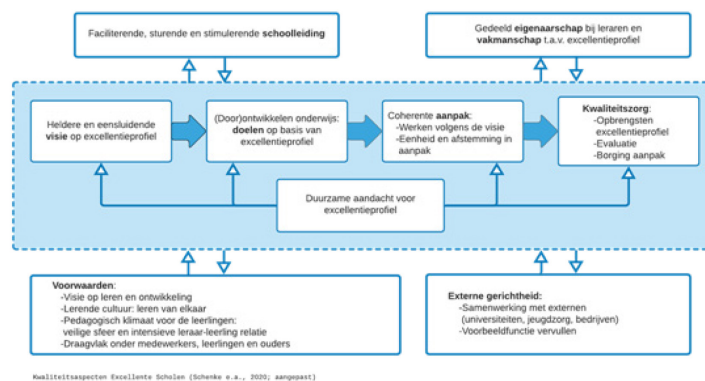
Inhoudsopgave

1.	Inleiding	3
2.	Conclusie & samenvatting	4
3.	Het onderzoek naar het excellentieprofiel op basis van de kwaliteitsaspecten	5
4.	Procedure	11

1. Inleiding

Introductie

Op Nederlandse scholen wordt op uiteenlopende manieren gewerkt aan goed onderwijs. Op sommige scholen leidt dat tot onderwijs van bijzondere kwaliteit. Scholen/schoolsoorten in het primair, voortgezet en (voortgezet) speciaal onderwijs kunnen zich aanmelden bij de jury Excellente Scholen voor een erkenning van die kwaliteit en waardering voor de inzet en prestaties. Het traject Excellente Scholen helpt bijzondere voorbeelden van het Nederlandse onderwijs voor het voetlicht te brengen, en wil bijdragen aan een onderwijscultuur waarin het vanzelfsprekend is expertise te delen en te streven naar verbetering.

De jury beoordeelt het excellentieprofiel op de kwaliteitsaspecten uit het schema waar mogelijk in samenhang. Het zijn de volgende kwaliteitsaspecten zoals benoemd in het aanmeldingsformulier:

- het excellentieprofiel vanuit de visie op leren en ontwikkelen,
- (door-)ontwikkelen onderwijs,
- (coherente) aanpak,
- kwaliteitszorg (meetbare en merkbare resultaten, evaluatie en borging)
- externe gerichtheid en kennisdeling.

2. Conclusie & samenvatting

De jury is van oordeel dat de Professor Burgerschool het predicaat Excellente School voor 2023-2026 toekomt.

De Professor Burgerschool is een cluster 2-school van Stichting VierTaal die onderwijs biedt aan leerlingen met een taalontwikkelingsstoornis en aan kinderen die slechthorend zijn. Deze school heeft sinds 2016 het predicaat Excellente School en dat is binnen de school duidelijk te merken. De jury ziet een bevrogen, enthousiast en trots team aan het werk dat zich met grote betrokkenheid inzet voor de leerlingen op school. Het profiel is in 2016 gestart als ICT-school en heeft zich in de afgelopen jaren steeds verder ontwikkeld vanuit deze expertise naar een toekomstgerichte school in 2023. Hierbij stelt de school zichzelf steeds de vraag: 'Wat hebben onze leerlingen nodig, kijkend naar de toekomst?' ICT zet de school alleen in wanneer dat een meerwaarde vormt voor het onderwijs. Het vergroten van de communicatieve redzaamheid van de leerlingen is hierbij een belangrijk doel. Dit gebeurt bijvoorbeeld doordat bovenbouwleerlingen lessen geven aan onderbouwleerlingen. De communicatieve redzaamheid stimuleert de school ook via het verkennen van de wereld buiten de school. Kinderen leren e-mails schrijven en leren over ondernemerschap, bijvoorbeeld door websites te bouwen en door een onderneming op te zetten.

De innovatiecoach

Binnen Stichting VierTaal werkt men met een zogeheten *innovatiecoach*. Deze was eerder alleen aanwezig op de Professor Burgerschool, maar inmiddels heeft elke VierTaal-school een eigen innovatiecoach. Op deze manier wordt de kennis verspreid en geborgd binnen VierTaal. In de afgelopen jaren is de school de kennis ook gaan delen met andere schoolbesturen. De jury ziet dit als een mooie kans om de aanpak en werkwijze van Toekomstgericht onderwijs verder te verspreiden binnen het regulier onderwijs.

Innovatieve leermiddelen zijn volledig geïntegreerd

Het team van de Professor Burgerschool komt op de jury over als een hecht team dat openstaat voor nieuwe ideeën en dat zich gezamenlijk verder wil ontwikkelen. Door middel van hun 'Innovatieve thee-moment' delen de leerkrachten elkaars ervaringen met digitale leermiddelen en proberen zij elkaar verder te inspireren op innovatief gebied. In het gesprek met het team wordt duidelijk dat digitale leermiddelen volledig geïntegreerd zijn in de onderwijsleeromgeving van de Professor Burgerschool.

Portfolio en digicoach

De leerlingen van de Professor Burgerschool laten tijdens het jurybezoek zien dat zij vanaf zeer jonge leeftijd in aanraking komen met (toepassingen van) ICT. In de onderbouw zet men bijvoorbeeld een robot of iPad als leermiddel in ter ondersteuning van een thema. In de middenbouw maken de leerlingen filmpjes en werken ze met apps op de I-pad en in de bovenbouw ziet de jury een mooi voorbeeld van ondernemend leren. Op deze manier bereidt de Professor Burgerschool de leerlingen zo goed mogelijk voor op hun toekomst. Via hun portfolio kunnen de leerlingen aan ouders en familieleden laten zien waaraan

zij op school werken. Tijdens de gesprekken hierover ervaren de ouders dat er op deze school veel oog is voor wat hun kind nodig heeft. Ook zien ouders dat deze school verder is dan andere scholen op het gebied van ICT en toekomstgerichtheid. Daarnaast heeft elke groep vanaf groep 4 een digicoach: een leerling die zowel binnen de klas als in andere klassen kinderen op weg helpt op digitaal gebied. De inzet van een digicoach bevordert eveneens de communicatieve redzaamheid van de leerlingen. Tot slot werkt de Professor Burgerschool met leerdoelen, waardoor de leerlingen zich meer bewust zijn van hun eigen leerproces en hun eigenaarschap hierover toeneemt.

Vergroten van de communicatieve vaardigheden

De jury waardeert de grote inzet van het team om steeds in ontwikkeling te blijven. Datzelfde geldt voor de wijze waarop zij kritisch (blijven) kijken naar de inzet van digitale leermiddelen in hun onderwijs. De jury ziet dat het team met haar onderzoekende houding continu bezig is om het onderwijs zo goed mogelijk aan te passen aan wat er van hun leerlingen in de toekomst gevraagd gaat worden, ook al is niet altijd even duidelijk wat die toekomst gaat brengen. Ook is het team enthousiast om de kennis verder te verspreiden en over te dragen aan andere scholen.

3. Bevindingen onderzoek naar het excellentieprofiel op basis van de kwaliteitsaspecten

Achtergrondgegevens van de school

Sector	Speciaal onderwijs
Naam school	Professor Burgerschool
Brin	20WR OKE05 SO
Plaats	Amsterdam
Bestuur	Stichting Viertaal

3.1 Bevindingen van de jury over de ontwikkeling van het excellentieprofiel

Leerlingen worden in hun kracht gezet

De Professor Burgerschool heeft in 2016 en in 2019 al eerder het predicaat Excellente School toegekend gekregen. De school is gestart met de inzet van ICT-middelen en heeft zich vervolgens verder ontwikkeld naar het meer 21e-eeuws leren. In de afgelopen jaren is de school zich meer en meer gaan richten op toekomstgericht onderwijs. Binnen deze visie stimuleren de leerkrachten de leerlingen in hun ontwikkeling in een veranderende omgeving. Hoewel de leerlingen een beperking hebben door hun taalontwikkelingsstoornis en/of slechthorendheid, zet de Professor Burgerschool de leerlingen in hun kracht en bereidt hen voor op hoe zij zich in de maatschappij kunnen ontwikkelen. De leerkrachten voeren onder meer talentgesprekken met de leerlingen. Daarin ligt de nadruk op wat er goed gaat. Verder hebben de leerlingen portfolio's waarin zij hun werk verzamelen, óók om dit te kunnen bespreken tijdens gesprekken met hun ouders en leerkracht. De communicatieve redzaamheid van de leerlingen staat hierbij altijd centraal. Het team van de Professor Burgerschool bekijkt en bespreekt hoe zij haar onderwijs betekenisvol kunnen maken voor de leerlingen. Met als centrale vraag: hoe zorgen wij ervoor dat de leerlingen zich later redden in de buitenwereld? Door de leerlingen goed te betrekken bij het leerproces, neemt hun eigenaarschap toe. Door de methoden meer los te laten en vooral te werken met leerdoelen, weten de leerlingen beter waaraan ze werken en waarvoor ze het doen.

Een betrokken team dat elkaar stimuleert en inspireert

Voor de jury is het duidelijk dat het team kritisch kijkt naar de inzet van digitale middelen ter ondersteuning van het onderwijs. Hierbij gebruikt het team het TPACK-model van Mishra en Koehler. De leerlingen raken hierbij van jongs af aan bekend met ICT en digitale middelen. Zo werkt de school bewust aan de digitale geletterdheid en de onderzoekende houding van de leerlingen. Het team is betrokken en enthousiast en de teamleden inspireren en stimuleren elkaar in deze ontwikkelingen. Zo heeft het team het Carrousel ontwikkeld; hierin staat beschreven wat er in welk leerjaar wordt aangeboden op de diverse ontwikkelingsgebieden, en aan welke doelen er gewerkt wordt. In het Carrousel zijn ook de digitale leermiddelen

opgenomen. In het gesprek met het team werd duidelijk dat dit Carrousel veel houvast biedt voor de leerkrachten en zeker voor nieuwe collega's binnen het team. Door het Carrousel zijn kennis en ervaringen gemakkelijk over te dragen naar andere collega's binnen het team.

Gezamenlijke trots op werkwijze en visie

Tijdens de gesprekken die de jury heeft gevoerd met het management, het team en de ouders is goed te merken dat iedereen trots is op de werkwijze en de visie van de Professor Burgerschool. Ouders geven aan dat deze school verder is dan andere scholen op het gebied van ICT en digitale geletterdheid. Ook ervaren zij een goede en snelle communicatie tussen hen en de school. De meeste leerlingen van deze school komen met leerlingenvervoer naar school, waardoor hun ouders geen dagelijkse contactmomenten hebben met de school. De school voorziet hierin via Social Schools, zodat er korte lijnen zijn. Tijdens corona werd duidelijk dat het opstarten van thuisonderwijs voor de leerkrachten van deze school relatief gemakkelijk was, omdat zowel zij als de leerlingen bovengemiddeld vaardig zijn op het gebied van ICT.

3.2 Doorontwikkeling onderwijsdoelen

Denken vanuit hoge verwachtingen

De innovatiecoach begeleidt het team in de ontwikkelingen en verspreidt de kennis en ervaringen ook binnen de andere VierTaal-scholen, en ook daarbuiten. Hierin heeft de Professor Burgerschool duidelijke stappen gezet in de afgelopen jaren. Inmiddels heeft elke VierTaal-school haar eigen innovatiecoach en wordt de kennis op het gebied van ICT en 21e-eeuws leren als een olievlek verspreid binnen de VierTaal-scholen.

De school kijkt steeds goed naar wat dit alles vraagt van de professionals. Van groot belang is dat iedereen openstaat voor elkaars ideeën en dat zij van en met elkaar leren. Het team heeft een gezamenlijke verantwoordelijkheid voor de leerlingen en voor wat zij in de toekomst nodig hebben. De teamleden dagen elkaar uit om te denken vanuit hoge verwachtingen. Dit werd ook gezien en opgemerkt tijdens het gesprek dat de jury met het team had. Het 'methodeloos werken' is in de afgelopen periode verder ontwikkeld in de school. Deze manier van werken vraagt meer van leerkrachten, bijvoorbeeld omdat zij meer op individueel niveau dan op klassikaal niveau moeten kijken. Het accent ligt op de individuele talenten van de kinderen en hoe deze verder gestimuleerd kunnen worden. Op basis hiervan stelt de leerkracht de doelen eventueel bij.

Digitale geletterdheid en mediawijsheid

Het team laat een onderzoekende en stimulerende houding zien waarbij zij openstaan voor vernieuwing. Het team stelt zowel korte- als langetermijndoelen die gericht zijn op het vergroten van de digitale geletterdheid én op het versterken van het eigenaarschap van zowel de leerlingen als de leerkrachten. Mediawijsheid vormt hierin een belangrijk aandachtspunt. De leerkracht bespreekt met de ouders al tijdens het startgesprek het gebruik van (sociale) media. In het gesprek dat de jury met de leerlingen had, werd eveneens duidelijk dat zij zich bewust zijn van de impact van sociale media en het gebruik hiervan. Tijdens de rondgang door de school zag de jury in het Ontdeklab dat alle vaardigheden van digitale geletterdheid op een muur zijn uitgewerkt. De doelen van digitale geletterdheid zijn hierin per leerjaar duidelijk uitgewerkt en gevisualiseerd.

De jury was ook onder de indruk van presentaties die leerlingen gaven over wat zij doen en geleerd hebben op het gebied van 21e-eeuwse vaardigheden. De manier waarop deze

leerlingen, met hun communicatieve beperking, een presentatie gaven was indrukwekkend. De leerlingen zijn duidelijk met grote betrokkenheid bezig met het ontwikkelen van hun toekomstgerichte vaardigheden. Het bouwen van websites, het maken van instructievideo's en het starten van een onderneming sluiten aan bij vaardigheden van nu en in de toekomst. Tot slot heeft elke klas vanaf groep 4 een digicoach. Dit is een leerling die veel kennis heeft van één of meerdere ICT-vaardigheden, die deze kennis verspreidt binnen de klas en overdraagt aan andere klassen. Dat deze leerlingen een mentorrol vervullen, draagt ook bij aan het zelfvertrouwen en de communicatieve redzaamheid van deze leerlingen.

3.3 Coherente aanpak

Een goede balans tussen onderwijs en het gebruik van ICT-middelen

Het zit in de cultuur van de Professor Burgerschool om ICT onderdeel te laten zijn van hun didactiek. Ook gaat veel aandacht uit naar het vergroten van de deskundigheid van het personeel. De innovatiecoach kijkt kritisch naar nieuwe bruikbare technologieën en hoe die een meerwaarde kunnen vormen voor het onderwijs aan hun leerlingen. De keuzes die gemaakt worden, worden ondersteund vanuit diverse theoretische modellen. Zo werkt de school met het 'Vier in Balans-model' van Kennisnet, dat ondersteunend is bij het maken van keuzes bij het implementeren van ICT in het onderwijs. In de dagelijkse praktijk zoekt de school naar een goede balans tussen onderwijs en het gebruik van ICT-middelen. Het methodeloos werken is bijvoorbeeld niet direct gekoppeld aan het gebruik van ICT, maar aan het werken met doelen. De kinderen werken met individuele doelen, de klas heeft groepsdoelen en het team heeft ook eigen doelen. Het werken met doelen vergroot het eigenaarschap van zowel de leerlingen als van het team.

ICT pas inzetten als dat meerwaarde heeft

Om te beoordelen of de inzet van ICT-middelen meerwaarde heeft, gebruikt de school het TPACK-model (Mishra en Koehler). Binnen dit model wordt de kennis beschreven die een leerkracht nodig heeft om ICT te integreren in het onderwijs. Van belang is hoe de vakinhoud inzichtelijk en begrijpelijk gemaakt kan worden met behulp van ICT. IPads zet de Professor Burgerschool dan ook pas in het onderwijs in als deze een meerwaarde hebben voor de les. Het team houdt eens per 3 weken een Databordsessie om de gestelde doelen te monitoren en met elkaar te bespreken. In deze bijeenkomsten komen vaak innovatieve ideeën naar voren, waarbij vervolgens bekeken wordt of deze ideeën een meerwaarde vormen voor het onderwijs. In gesprek met het team werd duidelijk dat de teamleden van en met elkaar leren en dat iedereen open staat voor nieuwe ideeën op innovatief gebied. ICT ziet men als middel om het onderwijs te ondersteunen en de communicatieve redzaamheid van de leerlingen te stimuleren.

Zowel de ouders als de kinderen zijn trots op hoe er gewerkt en wat er geleerd wordt op deze school. Kinderen sturen hun ouders een e-mail en maken zowel thuis als op school gebruik van dezelfde apps. De communicatie met de ouders gebeurt via een oudercommunicatieplatform; ook zijn er zijn kindgeleide oudergesprekken aan de hand van het portfolio. Tijdens corona maakten de kinderen filmpjes om hun ouders te laten zien wat zij op school deden. Het feit dat de bovenbouwleerlingen digitale vaardigheden laten zien die andere kinderen pas in het voortgezet onderwijs aanleren, laat zien dat de Professor Burgerschool vooroploopt op dit gebied. Dat bereidt de kinderen goed voor op hun toekomst.

De jury ziet de Professor Burgerschool als een voorbeeld voor andere speciale- en reguliere scholen.

3.4 Het kwaliteitszorgproces

De schoolleiding en de expertisegroep van de Professor Burgerschool hebben zowel een inspirerende en faciliterende rol. Dat ziet de jury terug in de onderwijsleeromgeving van de school en bij het team. Stichting VierTaal werkt hierbij ondersteunend, omdat zij innovatie hoog in het vaandel heeft staan. De leerkrachten beschikken over een hoog niveau van technische vaardigheden en zetten onderwijs-innoverende middelen in. De leerlingen zijn nieuwsgierig, hebben een onderzoekende houding en beschikken over uitgebreide ICT-vaardigheden. De school werkt planmatig en doelen zijn nauwkeurig uitgewerkt en worden goed gemonitord. Het team stelt veel en hoge doelen voor zichzelf; regelmatig vinden hiervan evaluaties plaats, zowel op teamniveau als binnen de diverse bouwen. Jaarlijks wordt een Riskchanger ingevuld en door middel van de PDSA-cyclus (Plan-Do-Study-Act) evalueert de school de doelen op diverse niveaus.

Kritische en open houding van het team

Tijdens het bezoek is het duidelijk geworden dat het team continu kritisch kijkt naar wat ze op deze school doen en hoe dit bijdraagt aan toekomst van de leerlingen. De centrale vraag daarbij is: 'dient het onderwijs dat wij bieden nog steeds de toekomstgerichtheid die we voor ogen hebben?'

Naast inzet van ICT-middelen is er ook aandacht voor de basisvaardigheden van het onderwijs: hoe ziet een goede les eruit en wat zijn de succescriteria hiervoor? Het team heeft voldoende expertise in huis om met elkaar in gesprek te blijven, én te blijven ontwikkelen. Door de open houding binnen het team worden hier goede gesprekken gevoerd waarbij iedereen actief betrokken is.

Meer eigenaarschap door het werken met doelen

De schoolleiding ziet een grote ontwikkelkracht bij het team, met name om dingen met elkaar te creëren. De jury zag dit ook terug tijdens het gesprek met het team, waarin leren van en met elkaar duidelijk naar voren kwam. Er wordt vergaderd vanuit eigenaarschap, net zoals de leerlingen in de klas werken vanuit eigenaarschap. Dit eigenaarschap wordt zowel bij de leerlingen als bij de leerkrachten vergroot door op beide niveaus met doelen te werken. Deze doelen zijn uitgewerkt in een Databoard, eveneens zowel op klassikaal niveau als op teamniveau. Via dit Databoard worden de doelen waaraan men werkt goed zichtbaar; dat maakt ook de evaluaties hiervan mogelijk. De individuele doelen van de leerlingen werken zij uit in het portfolio en worden geëvalueerd en besproken tijdens de portfoliogesprekken. Op deze manier krijgen de leerlingen meer zicht op hun eigen doelen, maar nog belangrijker: op hun eigen successen.

Omdat de innovatiecoach op meerdere scholen van VierTaal komt, is een goede vergelijking mogelijk tussen de scholen; de innovatiecoach ziet dat de kennis van Professor Burgerschool zich langzaam verspreid naar andere VierTaal-scholen. Voor hem is duidelijk dat hier tijd overheen gaat en (dus) dat de Professor Burgerschool ver vooroploopt vergeleken met de andere VierTaal-scholen en scholen buiten de stichting.

Tijdens het jurybezoek werd duidelijk dat het team zich nog niet altijd even goed bewust is van haar kwaliteiten. Het werken met digitale middelen en met een digitale leerlijn is voor hen

‘gewoon’. Met andere woorden: deze school is hun referentiekader waardoor zij zich niet altijd realiseren hoezeer zij hierin voorlopen op andere scholen.

3.5 Externe gerichtheid en kennisdeling

Kennis verspreidt zich als een olievlek

Binnen VierTaal loopt de Professor Burgerschool voorop als het gaat om Innovatief Onderwijs. In de afgelopen jaren is de overdracht van deze kennis naar andere scholen sterk toegenomen. Waar eerder deze kennis alleen verspreid werd binnen de scholen van VierTaal, zijn er nu ook extern stappen gezet. Scholen van VISIO, Auris en Cloudwise zijn inmiddels bekend geraakt met de expertise van de Professor Burgerschool. Er vindt steeds meer informatieoverdracht plaats binnen het speciaal onderwijs, wat een flinke stap is ten opzichte van het jurybezoek in 2019. De kennisoverdracht richting het regulier onderwijs is nog niet gelukt. De jury ziet dat hier nog winst te behalen is. Ook voor het regulier onderwijs is deze school immers een prachtig voorbeeld.

Naast kennisoverdracht naar andere scholen treedt de school de laatste jaren veel meer naar buiten in de wijk waar zij staat. Zo zijn er contacten gelegd met naburige winkels en horeca. De leerlingen van de Professor Burgerschool maken bijvoorbeeld producten voor deze ondernemers die zij vervolgens kunnen verkopen. Daarnaast geven leerlingen ook presentaties op andere scholen over het maken van een website of het starten van een onderneming. In gesprek met de ouders kwam naar voren dat zij merken dat de school meer gericht is op de wereld buiten de schoolmuren dan voorheen.

Tot slot merkt de school dat vanwege hun predicaat Excellente School andere scholen contact zoeken met de vraag naar kennisdeling. Daar werkt de school graag aan mee.

Trots, kansen en blik op de toekomst

In het afsluitende gesprek tijdens het jurybezoek is gesproken over waar men trots op is, de kansen en dromen voor de toekomst. De school is trots op de solide basis van het ICT-profiel; de duurzaamheid hiervan is geborgd door de uitbreiding van de functie van innovatiecoach en de doorontwikkeling naar een bovenschoolse functie. De jury benoemt dat het van belang blijft om contact met andere scholen te behouden en uit te breiden, zodat wat men doet op school niet als ‘gewoon’ ervaren wordt, maar het besef van excellent zijn aanwezig blijft en men trots is op wat men doet.

De jury ziet kansen om het planmatig werken met digitale leermiddelen – wat de school op expert-niveau beheerst – op dezelfde stapsgewijze manier te vertalen naar het taal- en rekenonderwijs (basisvaardigheden) waar de school de komende periode extra aandacht aan wil besteden.

4. Procedure

Professor Burgerschool heeft zich kandidaat gesteld voor het traject Excellente Scholen 2023-2026. Een school die zich kandidaat stelt voor het traject doorloopt de volgende fasen:

Fase 1 Aanmeldingsperiode

Elke school die wil deelnemen aan het traject levert een beschrijving van het excellentieprofiel aan.

Fase 2 Controle door inspectie

Na de sluiting van de aanmeldingsperiode controleert de inspectie of uw school over de waardering Goed beschikt en of er geen recente contra-indicaties zijn.

Fase 3 Voorbereidingsgesprek met de jury

De jury gaat in gesprek met de school over haar excellentieprofiel. De school verheldert onduidelijkheden, gaat in op vragen op het gebied van verantwoording, legt accenten en geeft aan wat er bij het bezoek aan de school te verwachten valt.

Fase 4 Jurybezoek

Twee leden van de onafhankelijke jury bezoeken uw school. Zij waarderen het excellentieprofiel mede aan de hand van de herkenbaarheid van het verhaal van de school in de onderwijspraktijk. Bovendien kijken ze naar de eenheid in de kwaliteit en de gedragenheid van het profiel op alle niveaus van de school, van bestuur tot leerling.

Fase 5 Rapportage en beoordeling

Na elk jurybezoek stelt de jury een rapport op. De jury geeft hierin haar bevindingen weer per onderdeel van het jurybezoek. Deze bevindingen zijn gebaseerd op de beschrijving van het excellentieprofiel van de school, dossieronderzoek, het startgesprek en het jurybezoek. Op basis van de bevindingen concludeert de jury of de school het predicaat toekomt en adviseert zij de inspecteur-generaal van het onderwijs over het wel of niet toekennen van het predicaat Excellente School.

Fase 6 Uitreiking predicaat

Het predicaat is geldig van 1 juli 2023 tot 1 juli 2026. De juryrapporten van de scholen die het predicaat krijgen, worden openbaar gemaakt.

Inspectie van het Onderwijs
Postbus 2730, 3500 GS Utrecht
T-algemeen 088 6696000
T-Loket (voor vragen) 088 6696060

